



การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

Development of Thai Reading Comprehension Activity Package Using SQ4R Reading Method Together with Think Pair Share for Mathayomsuksa I Students

สายชล โชติธนากิจ, พาวา พงษ์พันธุ์, ปริญญ์ ทองสอน

Saichon Chottanakit, Pawa Phongpan, Parinya Thongsorn

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จ. ชลบุรี 20131

Major Subject Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Burapha University, Chonburi, 20131 Thailand

Corresponding author E-mail : sai1009orchid@gmail.com

(Received: June 4, 2018 ;Revised : July 12, 2018 ; Accepted : July 19, 2018)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเมืองพัทยา 2 (เจริญราษฎร์อุทิศ) อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบทดสอบวัดผลการอ่านจับใจความ และแบบวัดเจตคติของผู้เรียนต่อชุดกิจกรรมการอ่าน จับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรม ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.57/85.26 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลการอ่านจับใจความ หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เทคนิคเพื่อนคู่คิด



Abstract

The purposes of this research were to develop an affective activity package of Thai language reading comprehension using SQ4R reading method together with Think Pair Share to compare pretest and posttest results of mathayomsuksa 1 students who learned with this package and to study their attitude towards the activity package. The samples used in the research were 35 Matthayomsuksa 1/1 students in the second semester of academic year 2017 at Pattaya City 2 school (Charoen-Rat-Uthit), Banglamung District, Chonburi Province gaining from cluster random sampling. The research instrument consisted of Thai reading comprehension activity package using SQ4R reading method together with Think Pair Share, a reading comprehension achievement test and an attitude test towards the package for Matthayomsuksa 1 students. The research findings indicated that the activity package had efficiency index of 83.57/85.26, which was higher than the standard level. The posttest scores of reading comprehension achievement of the students were statistically significantly higher than those of the pretest at a 0.1 levels. The students' attitude toward the Thai reading comprehension activity package using SQ4R reading method together with Think Pair Share was at a high level.

Keywords : Activity Package of Thai Language Reading Comprehension SQ4R Reading Method Think Pair Share



บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์และมรดกประจำชาติอันล้ำค่า เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกัน สังคมไทยปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในทุกๆ ด้าน สังคมไทยจึงเปิดกว้างในการรับอารยธรรมจากต่างประเทศที่หลั่งไหลมาจากทุกสารทิศ การรับข่าวสารโดยมิได้กลั่นกรองทำให้เกิดความสับสนในการคิดอ่านของเด็กและเยาวชน ดังนั้นสิ่งสำคัญที่เป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาคือการพัฒนา การอ่าน เพราะการอ่านเป็นทักษะและกระบวนการที่สำคัญในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนามนุษย์ หากไม่ได้รับการพัฒนาหรือได้รับการพัฒนาไม่เต็มตามศักยภาพในการเรียนรู้แล้วย่อมทำให้เกิดปัญหาในกระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ ซึ่งจะส่งผลถึงการศึกษาตลอดจนการพัฒนาและการแข่งขันทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศผลการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ คือ เห็นชอบให้ส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน กำหนดให้ ปี 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ 3 ด้านหลักในการผลักดัน ให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ การพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถในการอ่าน การพัฒนาคนไทยให้มีความรักการอ่าน สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริม การอ่านเพื่อทำให้การอ่านเป็นที่สนใจมากขึ้น นับว่าเป็นการรวมพลังคนไทยทั้งชาติ เพื่อมุ่งสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้และตระหนักถึงว่าการอ่าน คือ เส้นทางสู่ความสำเร็จ (นางศลิณี โหมสีกะ, 2552)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ 5 มาตรฐาน ดังนี้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูดมาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมี วิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้อย่างมี วิจารณญาณ อย่างมี วิจารณญาณ และสร้างสรรค์ สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย

การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรหาวิธีสอนที่ส่งเสริมการสอนทักษะการอ่านให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษาและจุดหมายของหลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉพาะสาระการอ่าน หากนักเรียนขาดทักษะทางด้านนี้จะทำให้การสื่อสาร สื่อความกับบุคคลอื่น มีความบกพร่อง และมีผลเสียต่อการเรียนวิชาอื่นๆ ตลอดจนการประกอบอาชีพและส่งผลต่อปยังการพัฒนาประเทศ ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเลือกวิธีสอน เพื่อให้บรรลุผลตามมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนจึงควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและฝึกกระบวนการคิดของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีเหตุผล อันจะทำให้ นักเรียนรักการเรียนรู้ รู้จักวิเคราะห์ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิธีเชื่อมโยงความรู้และนำไปใช้ใน ชีวิตจริง สามารถทำงานร่วมกัน โดยยึดหลักประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานของนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคม แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านจับใจความ ครูควรวางแผนการจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ให้นักเรียนอ่านตามวุฒิภาวะ ประสบการณ์ และความสนใจของนักเรียน ใช้วิธีการหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัย รักการอ่าน ครูควรจัดทำสื่อการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นชุดกิจกรรมพัฒนาการอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถและระดับขั้นของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น มอบหมายให้นักเรียนจัดทำบันทึกการอ่าน จัดโครงการประกวดยอดนักอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถและระดับขั้นของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนตอบปัญหาจากการอ่าน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออ่านจับใจความมีหลายวิธีด้วยกัน เช่น จัดตามแนวทางการสอนอ่านในใจ จัดตามขั้นตอนการฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ สอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง และฝึกทักษะพิเศษเพิ่มเติม

วิธีสอนอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น คือ วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ตามแนวคิดของ Francis P. Robinson (Robinson, 1961) โดยได้เสนออยู่ทฤษฎีการสอนอ่านแบบ SQ3R ไว้ ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเลือกสิ่งที่เขาคาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้ดีและทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี



ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจ (Survey) เป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว สำนวความคิคว่ำๆ ไป ขั้นตอนที่ 2 การถาม (Question-Q) ให้ตั้งคำถามตัวเองเกี่ยวกับเรื่องนั้น ขั้นตอนที่ 3 การอ่าน (Read-R) เป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายอ่านเพื่อที่จะหาคำตอบตามที่ได้ตั้งไว้ โดยมุ่งหารายละเอียดให้เกิดความกระจ่างชัดเจน ขั้นตอนที่ 4 การจำ (Recite-R) ให้ย่อเรื่องราวที่สำคัญโดยใช้คำพูดของตัวเอง ซึ่งจะททำให้เข้าใจสิ่งที่ อ่านดีขึ้น และขั้นตอนที่ 5 การทบทวน (Review-R) การพยายามทบทวนเรื่องที่อ่านเพื่อรวบรวมความคิด ต่อมาในปี ค.ศ.1984 วอลเตอร์ พอท (Walter Pauk) ได้เสนอวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R โดยได้แนวคิดจากวิธีการอ่านของโรบินสัน โดยการเพิ่มขั้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนจากขั้นตอนการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้สะท้อนความคิดจากบทอ่าน (Reflect) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจ แนวคิดที่อ่านได้ เร็วขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียดและจดจำเรื่องและสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณากระบวนการสอนอ่านทั้ง 6 ขั้นแล้วพบว่า ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ4R ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ เมื่อฝึกฝนด้วยวิธีการนี้บ่อยๆ นักเรียนจะสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุนทรรัตน์ สวัสดิกุล, 2554) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กานต์ธิดา แก้วกาม, 2556) พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความและเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย

เทคนิคเพื่อนคู่คิด (ชาตรี เกิดธรรม, 2546) เป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างผู้เรียน 2 คน ที่จับคู่กันแล้วช่วยกันแบ่งปันความคิดในประเด็นปัญหา หลังจากทีร่วมกันคิดเป็นคู่แล้วจึงนำความรู้ที่ได้ไปเสนอให้ เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้รับฟังเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์วิจารณ์ผลร่วมกันทั้งชั้นมีขั้นตอน คือ ผู้สอนตั้งประเด็นปัญหาสั้นๆ หรือโจทย์คำถามกับผู้เรียนทั้งชั้น ให้ผู้เรียนแต่ละคนหาคำตอบด้วยตนเองโดยลำพังอย่างอิสระโดยมีกำหนดเวลา จากนั้นให้ผู้เรียนจับคู่แบบละความสามารถร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเล่าความคิดหรือคำตอบของตนให้ เพื่อนฟังจนได้ข้อสรุปที่เห็นพ้องกัน แล้วให้ผู้เรียนคนใดคนหนึ่งอธิบายคำตอบ นำผลสรุปเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟัง ทั้งชั้นเพื่อหาข้อสรุปของประเด็นคำถามจากผู้เรียนทั้งชั้น ซึ่งการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดจะทำให้นักเรียนสามารถทำงาน และมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้นจากการร่วมกันคิดหาคำตอบ

นักวิชาการหลายคนให้ความเห็นตรงกันว่า ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ เป็นสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่ง ที่ช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เพราะเป็นการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีสอนอ่านอีกวิธีหนึ่งที่จะสามารถแก้ไข้ปัญหา การอ่านจับใจความได้ดี ซึ่งในแบบเรียนปัจจุบันยังไม่มีแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความให้นักเรียนได้ฝึกฝน อย่างหลากหลายโดยจะเน้นให้ครูผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้นมาใช้เอง ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม การอ่านจับใจความภาษาไทยจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

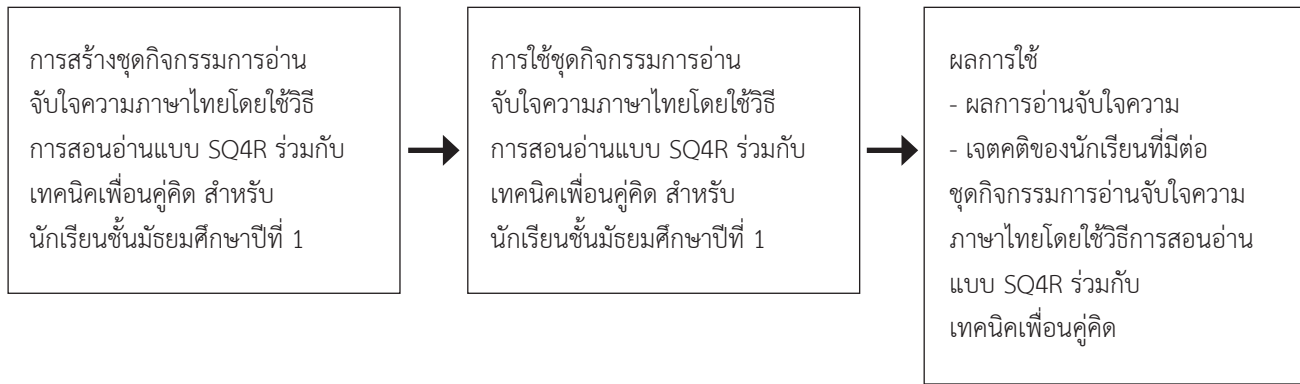
จากความสำเร็จและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองพญา 2 (เจริญราษฎร์อุทิศ) จึงมีความสนใจพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางการสอนอ่าน เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการอ่านจับใจความ โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ผ่านสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านและฝึกกระบวนการคิดจากการอ่านงานเขียนที่หลากหลาย นำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นและให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน อันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติและประชาคมโลก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยมีความสนใจจะพัฒนาผลการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังกรอบแนวคิดของการวิจัย



อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองพญา 2 (เจริญราษฎร์อุทิศ) อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพญา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 105 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนเมืองพญา 2 (เจริญราษฎร์อุทิศ) 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 การสร้างชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 ผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.1 ผลการอ่านจับใจความ

3.2.2 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ระยะเวลา 16 ชั่วโมง

5. เนื้อหาที่นำมาสร้างชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำมาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือการวิจัย

1.1 ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้และชุดกิจกรรม จำนวน 5 ชุด ใช้เวลาสอน 14 ชั่วโมง

ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก เวลา 3 ชั่วโมง

ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความจากสารคดี (ข่าว) เวลา 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทความ เวลา 3 ชั่วโมง

ชุดที่ 4 การอ่านจับใจความจากวรรณคดีในบทเรียน (บทร้อยกรอง) เวลา 3 ชั่วโมง

ชุดที่ 5 การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น เวลา 3 ชั่วโมง

ได้รับการตรวจสอบคุณภาพของความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ 81.72/82.67

1.2 แบบทดสอบวัดผลการอ่านจับใจความเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบคู่ขนาน ก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนมีความยากง่ายระหว่าง .50 - .77 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .27 - .73 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ .81 แบบทดสอบหลังเรียน มีความยากง่ายระหว่าง .33 - .80 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .27 - .67 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ .83

1.3 แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .23 - .75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87



2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลการอ่านจับใจความ เรื่องการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน กับแบบทดสอบหลังเรียน

2.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในชุดกิจกรรม หลังจากเรียนรู้ตามเวลาที่กำหนดให้ทำแบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมของแต่ละชุด

2.3 ตรวจสอบและให้คะแนนแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละชุด แล้วจัดบันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80

2.4 หลังจากเรียนด้วยชุดกิจกรรมครบทุกชุดแล้วให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลการอ่านจับใจความ เรื่องการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากนั้นตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมและเพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม

2.5 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วหาค่าเฉลี่ยของเจตคติ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.2 เปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความ หาความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียน หลังเรียน โดยใช้ค่า t-test (Dependent Sample)

3.3 วิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่าน แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ได้ชุดกิจกรรม จำนวน 5 ชุด ได้แก่

- ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก
- ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความจากสารคดี (ข่าว)
- ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทความ
- ชุดที่ 4 การอ่านจับใจความจากวรรณคดีในบทเรียน (บทร้อยกรอง)
- ชุดที่ 5 การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น

2. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1 เปรียบเทียบกับเกณฑ์ 80 ตัวแรก

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1)

ชุดกิจกรรม	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ประสิทธิภาพ 80 ตัวแรก E_1
1. การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก	35	20	589	84.14
2. การอ่านจับใจความจากสารคดี (ข่าว)	35	10	290	82.86
3. การอ่านจับใจความจากบทความ	35	18	524	83.17
4. การอ่านจับใจความจากวรรณคดีในบทเรียน (บทร้อยกรอง)	35	15	438	83.43
5. การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น	35	5	148	84.57
			เฉลี่ย	83.57



จากตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1) แสดงให้เห็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดและการทดสอบระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดย

ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ตัวแรก

2.2 เปรียบเทียบกับเกณฑ์ 80 ตัวหลัง

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E_2)

แบบทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ประสิทธิภาพ 80 ตัวหลัง E_2
ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	35	50	1492	85.26

จากตารางที่ 2 พบว่า ร้อยละของคะแนนที่นักเรียนตอบแบบทดสอบหลังเรียนท้ายชุดกิจกรรมทั้ง 5 ชุด ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ 85.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 ตัวหลัง แสดงว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ตัวหลัง

ดังนั้นจากตารางที่ 1 และตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาผลการหาประสิทธิภาพจะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจ

ความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.57/85.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

3. ผลการเปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการทดสอบค่า t (t-test) ได้ผล ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน

	จำนวนนักเรียน N	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD	t	p
ก่อนเรียน	35	15.83	4.14	22.16*	.000
หลังเรียน	35	22.66	3.57		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t_{0.01} = 2.728$. $df = 34$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการอ่านจับใจความด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนมีความน่าเชื่อถือได้ 99%

4. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้แสดงผลตามตาราง ดังนี้



ตารางที่ 4 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	SD	ระดับ เจตคติ
1	นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดีและรวดเร็วขึ้น	4.20	0.71	มาก
2	นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.13	0.68	มาก
3	นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามขั้นตอน	3.97	0.61	มาก
4	ชุดกิจกรรมมีรูปแบบตัวอักษรชัดเจนและเหมาะสม	4.17	0.65	มาก
5	ชุดกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่สอน	4.53	0.68	มากที่สุด
6	การใช้ภาษาในชุดกิจกรรมเข้าใจง่าย	4.27	0.69	มาก
7	แบบฝึกหัดในชุดกิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	4.13	0.82	มาก
8	การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นวิธีการเรียนรู้ที่น่าสนใจชวนติดตาม	4.63	0.56	มากที่สุด
9	เนื้อหาในชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับนักเรียน	4.23	0.82	มาก
10	ชุดกิจกรรมมีบทอ่านหลากหลายเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนแสวงหางานเขียนเรื่องอื่น ๆ มาอ่าน	4.17	0.83	มาก
11	ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนสามารถเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง	4.60	0.50	มากที่สุด
12	ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนสามารถบอกคุณค่าและข้อคิดจากการอ่านได้ดีขึ้น	4.17	0.75	มาก
13	ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีทักษะการจับใจความดีขึ้น	4.03	0.81	มาก
14	ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนร่วมกันคิด และแสดงความคิดเห็น	4.23	0.68	มาก
15	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาชุดกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในชีวิต	4.43	0.63	มาก
รวม		4.26	0.69	มาก

จากตารางที่ 4 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่าน แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ค่าเฉลี่ยรวม 4.26 คะแนน ระดับเจตคติ อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นวิธีการเรียนรู้ที่น่าสนใจชวนติดตาม ได้คะแนนเฉลี่ย 4.63 คะแนน ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนสามารถเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง ได้คะแนนเฉลี่ย 4.60 คะแนน และชุดกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่สอนได้คะแนนเฉลี่ย 4.53 คะแนน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนได้เรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ได้คะแนนเฉลี่ย 3.97 คะแนน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.57/85.26

2. ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีเจตคติอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.57/85.26 ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับ



นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการตามวิธีการสอนอ่านที่มีระบบชัดเจนโดยเริ่มจากสำรวจบทอ่านและอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ (Survey-S) ตั้งคำถามจากบทอ่าน (Question-Q) อ่านบทอ่านอย่างละเอียดและหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ (Read-R) จดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตาม ความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ (Record-R) และสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง (Recite-R) ทบทวนวิเคราะห์ วิเคราะห์บทอ่าน แสดงความคิดเห็น (Reflect-R) เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะ การคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญวิธีการสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญแนวคิดของเรื่องใจความสำคัญของเรื่องได้ ประกอบกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่ให้นักเรียนจับคู่กัน แล้วช่วยกันแบ่งปันความคิดเห็นในประเด็นปัญหา หลังจากที่ย่ร่วมกันคิดเป็นคู่แล้ว จึงนำความรู้ที่ได้ไปเสนอให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้รับฟัง เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ วิเคราะห์ผลร่วมกันทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งในกระบวนการสร้างชุดกิจกรรมได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อเสนอแนะและได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ตลอดจนได้มีการทดสอบเครื่องมือโดยนำไปใช้กับนักเรียนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนและปรับปรุงเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับนักเรียนยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.57/85.26 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรีชา วันแวน, 2551) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์จากบทความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษพบว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์จากบทความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย 88.15/87.64 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

การจัดลำดับเนื้อหาของชุดกิจกรรมเริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายไปหาเนื้อหาที่ยากขึ้น โดยชุดกิจกรรมที่เรียนแล้วเป็นพื้นฐานของการเรียนในชุดต่อไป ซึ่งแต่ละชุดมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

1.1 ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก เป็นชุดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนพอใจเนื่องจากมีภาพประกอบ สวยงาม มีข้อคิดคติสอนใจภาษาเข้าใจง่ายให้อ่าน เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมโดยการแบ่งกลุ่มแล้วอ่านสำรวจเนื้อเรื่อง ตั้งคำถาม อ่านหาคำตอบ จดบันทึกข้อมูลสำคัญและสรุปใจความสำคัญเสร็จแล้ว มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นจะเกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ

ช่วยกันหาคำตอบที่ถูกต้อง และยังมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกอ่านจับใจความเป็นรายบุคคล เพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนอ่านจับใจความนิทานได้ ทำให้ชุดกิจกรรมนี้มีประสิทธิภาพ 84.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความจากสารคดี (ข่าว) เป็นชุดกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนอ่านข่าวโดยมีความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับโครงสร้างและประเภทของข่าว ซึ่งข่าวที่นำมาสร้างชุดกิจกรรมนั้นเป็นข่าวที่ให้ความรู้และนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมโดยการแบ่งกลุ่มแล้วอ่านสำรวจเนื้อเรื่อง ตั้งคำถาม อ่านหาคำตอบ จดบันทึกข้อมูลสำคัญและสรุปใจความสำคัญเสร็จแล้วมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นจะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยกันหาคำตอบที่ถูกต้อง และยังมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกอ่านจับใจความ วิเคราะห์ข่าว เป็นรายบุคคลเพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนอ่านจับใจความสารคดี (ข่าว) ได้ ทำให้ ชุดกิจกรรมนี้มีประสิทธิภาพ 82.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

1.3 ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทความเป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ เป็นความรู้รอบตัว ซึ่งมีทั้งข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมโดยการแบ่งกลุ่มแล้วอ่านตามขั้นตอนการสำรวจ เนื้อเรื่อง ตั้งคำถาม อ่านหาคำตอบ จดบันทึกข้อมูลสำคัญและสรุปใจความสำคัญเสร็จแล้วมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นจะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยกันหาคำตอบที่ถูกต้อง และยังมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกอ่านจับใจความเป็นรายบุคคลเพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนอ่านจับใจความบทความได้ ทำให้ชุดกิจกรรมนี้มีประสิทธิภาพ 83.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

1.4 ชุดที่ 4 การอ่านจับใจความจากวรรณคดีในบทเรียน (บทร้อยกรอง) เป็นชุดกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียน อ่านบทร้อยกรองประเภทต่างๆ ทั้ง กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบับ 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 โคลงสี่สุภาพแล้ว แปลความ ถอดคำประพันธ์ก่อนที่จะอ่านจับใจความ คิดวิเคราะห์ สรุปข้อคิด ตามขั้นตอนวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยการแบ่งกลุ่มแล้วอ่านสำรวจเนื้อเรื่อง ตั้งคำถาม อ่านหาคำตอบ จดบันทึกข้อมูลสำคัญและสรุปใจความสำคัญเสร็จแล้วมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็น ทำแบบฝึกหัดอ่านจับใจความเป็นรายบุคคลเพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความทำให้ชุดกิจกรรมนี้มีประสิทธิภาพ 83.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

1.5 ชุดที่ 5 การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ซึ่งเป็นงานเขียนที่มีตัวละคร ฉากและบรรยากาศ ตลอดจนบทสนทนา เนื้อเรื่องยาวใช้เวลาในการอ่านมาก ในการอ่านนอกจากนักเรียนจะทราบถึงเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องแล้วยังจะต้องพิจารณาเนื้อเรื่อง



ภาษาและสังคม ตลอดจนข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ผู้วิจัยเลือกเรื่องสั้นที่ใช้ภาษาเข้าใจง่าย มีความยาวเหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนเรียนรู้ ตามขั้นตอนวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยการแบ่งกลุ่มแล้วอ่านสำรวจเนื้อเรื่อง ตั้งคำถาม อ่านหาคำตอบ จดบันทึกข้อมูลสำคัญและสรุปใจความสำคัญเสร็จแล้วมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็น ทำแบบฝึกหัดอ่านจับใจความเป็นรายบุคคลเพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความทำให้ชุดกิจกรรมนี้มีประสิทธิภาพ 84.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์สำหรับนักเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักเรียนได้เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่าน แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่ได้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความ เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่ได้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความ เข้าใจแนวคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย ในแต่ละขั้นตอนนั้นจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นการสอนอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อประกอบกับเทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด ใช้วิธีการร่วมมือกันระหว่างผู้เรียน 2 คนที่จับคู่กันแล้วช่วยกันแบ่งปันความคิดในประเด็นปัญหาหลังจากที่ร่วมกันคิดเป็นคู่แล้ว จึงนำความรู้ที่ได้ไปเสนอให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้รับฟัง เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์หาคำตอบร่วมกัน ทั้งชั้นจะช่วยให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจนได้คำตอบที่ดีที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ (Hassard, 1996) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิดช่วยให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบและแลกเปลี่ยนความคิดกับคู่ของตนหรือผลัดเปลี่ยนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคู่จนได้คำตอบที่ดีที่สุดให้ตนกับคู่ของตน กลวิธีนี้ส่งเสริมให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยเฉพาะให้ผู้เรียนคิดทบทวนคำตอบเพื่อจะแลกเปลี่ยนกับคู่ของตน และในระหว่างที่อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันจะนำไปสู่การพบคำตอบหรือแนวคิดใหม่ก็อาจเป็นไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (กานต์ธิดา แก้วงาม, 2556) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ (สุนทรรัตน์ สวัสดิ์กุล, 2554) ได้สร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังการใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอนอ่านจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีเจตคติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีความรู้สึกต่อชุดกิจกรรมซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจชวนติดตาม นักเรียนสามารถเลือกอ่านหนังสือ ตามความสนใจของตนเอง (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2553) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของเจตคติด้านความรู้ว่าการที่บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งต่างๆ นั้น จะต้องรับรู้สิ่งนั้นมาก่อนเสมอ ซึ่งเป็นความรู้ ความเชื่อในเชิงประเมินค่าว่าสิ่งนั้นมีคุณหรือโทษอย่างไร ด้านการมุ่งกระทำเป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นภายหลังที่บุคคลมีความรู้เชิงประมาณค่า เกี่ยวกับประโยชน์หรือโทษของสิ่งต่างๆ และเกิดความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้นๆ แล้ว การมุ่งกระทำที่จะเกิดขึ้นตามนั้นมักจะสอดคล้องกับการรับรู้และความรู้สึกต่อสิ่งนั้นๆ เสมอ ดังนั้นจึงทำให้เจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีเจตคติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิมพ์สิริ เจริญกิจ, 2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการสอนอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของ (กานต์ธิดา แก้วงาม, 2556) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการสร้างชุดกิจกรรมครั้งต่อไปครูผู้สอนภาษาไทย ควรเลือกเนื้อหาที่มีความรู้เชื่อมโยงไปยังกลุ่มสาระอื่นๆ เช่น สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ เป็นการสร้างชุดกิจกรรมแบบบูรณาการ จะทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

1.2 การเลือกเนื้อเรื่องของบทอ่านควรเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน มีภาพประกอบสวยงาม ตรงกับเนื้อเรื่อง และใช้ภาษาง่ายต่อความเข้าใจเพื่อกระตุ้นความสนใจใฝ่เรียน



1.3 ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ตามขั้นตอนวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

2.1 ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีผลการอ่านจับใจความสูงขึ้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยการออกแบบกิจกรรมการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดในการอ่านบทอ่านประเภทอื่นๆ

2.2 ผลจากการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ข้อที่ 3 นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามขั้นตอน ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นจึงควรศึกษาวิจัยต่อไปว่าจะออกแบบกิจกรรมโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอื่นๆ หรือใช้วิธีการสอนแบบใดเพื่อให้คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาตรี เกิดธรรม. (2546). **เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นงศิริณี โมลีเก. (2552). ส่งเสริมการอ่าน : วาระแห่งชาติ. **สร.สารสำนักงานรัฐมนตรี**. กระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 1-2.
- ปรีชา วันแวน. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์จาก บทความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พิมพ์สิริ เจริญกิจ. (2554). การพัฒนาชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทย ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุคนธ์รัตน์ สวัสดิ์กุล. (2554). การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Hassard, Jack. (1996). **Using cooperative learning to enhance your science instruction (Grades 6-12)**. Bellevue, WA: of Education and Research.
- Robinson, Francis Pleasant. (1961). **Effective Study**. New York: Harper and Brothers.